

sygn. akt III A Uz 51/23

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w osobie przewodniczącej sędziogi Urszuli Iwanowskiej, po rozpoznaniu w dniu 25 października 2023 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wydanie decyzji

na skutek zażalenia płatnika na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt VI U 1323/21,

postanawia: oddalić zażalenie.

sędzia Urszula Iwanowska

sygn. akt III A Uz 51/23

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 5 lipca 2021 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. złożyła skargę na bezczynność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. polegającą na niewydaniu przez organ rentowy w terminie dwóch miesięcy decyzji w przedmiocie wniosku odwołującej się z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zwrot nienależnie opłaconych składek. Strona odwołująca wniosła o rozpatrzenie przez organ jej wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. i wydanie decyzji o zwrocie nienależnie opłaconych składek oraz zobowiązanie organu rentowego do ich zwrotu, a także o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu strona odwołująca wskazała, że pismem z dnia 4 listopada 2020 r. ZUS poinformował ją o rzekomo powstałej niedopłacie (na dzień 31 października 2020 r.) na koncie płatnika (odwołującej się) w wysokości 120.978,82 zł. Jednocześnie płatnik zarzucił, że ze wskazanego pisma nie wynika w związku z jakimi okresami składkowymi i wobec którego z ubezpieczonych na koncie płatnika powstała rzekoma zaległość. ZUS ograniczył się wyłącznie do żądania zapłaty wskazanej powyżej kwoty nie uzasadniając w jakikolwiek sposób tego żądania i nie informując jak doszło do powstania spornej niedopłaty

Nie zgadzając się z twierdzeniem organu rentowego odwołująca się wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy rzekomej niedopłaty z uwzględnieniem złożonych przez nią wyjaśnień. Jednocześnie, z uwagi na charakter prowadzonej przez odwołującą się działalności, w szczególności jej udziałem w licznych postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych, a w konsekwencji ze względu na konieczność dysponowania przez odwołującą się wydawanym przez ZUS zaświadczeniem o niezaleganiu w opłacaniu należności składkowych, odwołująca się podjęła decyzję o zapłacie rzekomej niedopłaty (co też uczyniła w dniu 19 listopada 2020 r.). Zdaniem płatnika, wobec tego, że twierdzenie ZUS o rzekomej niedopłacie należy uznać za całkowicie bezpodstawne, w szczególności, że za okres składkowy 01.2020 - 10.2020, po stronie płatnika wygenerowała się nadpłata. Odwołująca się w piśmie z dnia 20 listopada 2020 r. wniosła o przeksięgowanie zapłaconej w dniu 19 listopada 2020 r. kwoty na poczet przyszłych zobowiązań składkowych odwołującej się, a następnie wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek. Dalej odwołująca wskazała, że z uwagi na brak jakichkolwiek informacji ze strony ZUS wyjaśniających jej wątpliwości, w dniu 23 listopada 2020 r. zwróciła się do ZUS z wnioskiem o rozliczenie konta. ZUS udzielił na powyższe odpowiedzi w piśmie z dnia 22 stycznia 2021 r. ograniczając się do wskazania, że ze względu na trwające postępowanie niemożliwe jest prawidłowe

ustalenie salda na koncie płatnika. W odpowiedzi na to pismo odwołująca się przedstawiła szereg argumentów przemawiających za nieprawidłowością działania ZUS podkreślając jednocześnie niezasadność twierdzenia ZUS o powstaniu rzekomej niedopłaty. Następnie odwołująca się została poinformowana, że rzekoma niedopłata powstała w związku ze sporządzeniem przez organ rentowy zgłoszeń ubezpieczonych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz korekt dokumentów rozliczeniowych. Finalnie, pomimo trwającego kilka miesięcy postępowania wyjaśniającego wszczętego na skutek złożenia wniosku o rozliczenie konta płatnika, odwołująca się uzyskała rozliczenie konta na dzień 31 grudnia 2020 r. Z przedmiotowego rozliczenia wynika, że rzekomo powstała niedopłata powiązana jest ze wskazanymi w piśmie z dnia 22 marca 2021 r. dwunastoma osobami - ubezpieczonymi, co do których podleganie obowiązkowi ubezpieczeń było przedmiotem postępowań sądowych zakończonych wyrokami Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. Mając wszystko powyższe na uwadze odwołująca wskazała, że brak działania ZUS w zakresie rozpoznania wniosku o zwrot nienależnie opłaconych składek, powinno być traktowane jako nieprawidłowe, niezasadne i wbrew ciężącym na organie rentowym obowiązkom wynikającym z przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odpowiedzi na skargę w sprawie niewydania przez organ rentowy decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jej oddalenie w całości, wnosząc o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zgodnie z rozliczeniem konta z dnia 7 czerwca 2021 r., na koncie płatnika składek widniała niedopłata w wysokości 354.489,28 zł, a tym samym nie ma podstaw do zwrotu nadpłaconych składek. Organ wskazał jednak, że rozliczenie konta płatnika może ulec zmianie po zakończeniu wszystkich spraw prowadzonych z odwołań płatnika, bowiem konto płatnika to jedna całość obejmująca wszystkich ubezpieczonych. Organ wskazał, że nie ma możliwości ostatecznego rozliczenia konta (...) sp. z o.o. w S. jedynie w odniesieniu do spraw prawomocnie zakończonych, bowiem dopiero wydanie wyroków we wszystkich sprawach ubezpieczonych pozwoli organowi na ostateczne rozliczenie i ustalenie jakie są zaległości, czy są one przedawnione i czy istnieje ewentualna nadpłata na koncie płatnika.

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2023 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w sprawie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W listopadzie i w grudniu 2014 r. oraz w styczniu 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wydał łącznie 159 decyzji stwierdzających, że płatnik składek (...) sp. z o.o. w S. zobowiązany jest do naliczenia i odprowadzenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne od przychodu z tytułu umów zlecenia, ponieważ w ramach umów zawartych z osobą trzecią ubezpieczeni świadczyli usługi na rzecz płatnika składek będącego pracodawcą, z którym pozostawali w stosunku pracy. W decyzjach tych organ rentowy podał okresy składkowe i związane z nimi podstawy wymiaru składek.

Płatnik składek (...) sp. z o.o. w S. odwołał się od wszystkich decyzji.

W okresie od 5 marca 2019 r. do 25 marca 2022 r. do ZUS wpłynęło 158 spraw z prawomocnymi wyrokami i wydział (...) sporządzał korekty dokumentów w sposób chronologiczny, zaczynając od najstarszych.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2021 r. (...) sp. z o.o. w S. zwróciła się do organu rentowego wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek

Postanowieniem z dnia 7 maja 2021 r. powołując się na złożony w dniu 15 kwietnia 2021 r. przez odwołującą się wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiesił postępowanie w sprawie wniosku w przedmiocie zwrotu nadpłaty. Organ rentowy wskazał, że w związku z odwołaniem do Sądu Apelacyjnego od decyzji wydanych na osoby ubezpieczone, właściwe rozpatrzenie wniosku płatnika z dnia 15 kwietnia 2021 r. nastąpi po zakończonym przed Sądem Apelacyjnym postępowaniu.

Decyzją z dnia 9 czerwca 2022 r. – po rozpoznaniu wniosku (...) sp. z o.o. w S. z dnia 15 kwietnia 2021 r. - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił zwrotu nienależnie opłaconych składek. Decyzję powyższą organ wydał na podstawie dokumentów rozliczeniowych sporządzonych z urzędu za ubezpieczonych po prawomocnych wyrokach oraz dokumentów ZUS DRA za okres od września 2009 r. do grudnia 2011 r., skorygowanych przez płatnika w dniu 20 czerwca 2016 r. Płatnik składek wniósł odwołanie od powyższej decyzji. Sprawa prowadzona jest pod sygn. akt VI U 1049/22.

Podczas rozprawy w dniu 2 sierpnia 2022 r. pełnomocnik ZUS wniósł o umorzenie postępowania w sprawie z odwołania spółki (...) w związku z bezczynnością ZUS, polegającą na niewydaniu przez ZUS decyzji o zwrocie nienależnie opłaconych składek. Pełnomocnik ZUS oświadczył, że została wydana decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. o odmowie zwrotu nienależnie opłaconych składek, która została zaskarżona przez (...) sp. z o.o. w S..

Sąd Okręgowy uznał, że w świetle poczynionych ustaleń faktycznych postępowanie wywołane skargą (...) sp. z o.o. w S. na bezczynność organu rentowego należało w całości umorzyć.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1009; powoływana dalej jako: ustawa systemowa) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

W myśl art. 83 ust. 2 tej ustawy, od decyzji organu rentowego przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Odwołanie do sądu przysługuje również w razie niewydania decyzji w terminie 2 miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia wniosku o świadczenie lub inne roszczenia (art. 83 ust. 3).

Z kolei, stosownie do treści art. 477⁹ § 4 k.p.c. w sytuacji, gdy organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia w sposób przewidziany, odwołanie (skargę na milczenie organu) można wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu.

Następnie Sąd Okręgowy podkreślił, że z treści przywołanych przepisów wynika, iż decyzja w sprawie z ubezpieczeń społecznych powinna być wydana najpóźniej w ciągu 2 miesięcy od wpływu wniosku, a nierozstrzygnięcie tego terminowo, uprawnia ubezpieczonego do złożenia odwołania do Sądu na milczenie organu rentowego; obowiązkiem zaś Sądu jest wydanie wyroku, bądź też nakazanie organowi rentowemu wydanie decyzji z określeniem dodatkowego terminu, bądź też orzeczenie co do istoty sprawy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy sąd pierwszej instancji wskazał, że przepisy te odnoszą się tylko do sytuacji, gdy organ rentowy nie wydaje decyzji na skutek złożonego wniosku. Wówczas ubezpieczony może złożyć do Sądu skargę na bezczynność organu rentowego w każdym czasie po upływie terminu dwóch miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia wniosku w organie rentowym.

Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że w niniejszej sprawie skarga na bezczynność organu rentowego została złożona skutecznie, bowiem istotnie, do dnia jej wniesienia organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia przez płatnika składek (...) sp. z o.o. w S. wniosku z dnia 25 kwietnia 2021 r. o zwrocie nienależnie opłaconych składek. Niemniej jednak, Sąd ten miał na uwadze, że w toku niniejszego postępowania sądowego, a przed jego zakończeniem, tj. dnia 9 czerwca 2022 r., organ rentowy wydał decyzję załatwiającą żądanie zawarte we wniosku odwołującej spółki z dnia 15 kwietnia 2022 r. (uwaga SA - winno być: 2021 r.), a objęte rozpoznawaną w niniejszej sprawie skargą na bezczynność organu. W tej sytuacji skarga na bezczynność okazała się bezprzedmiotowa, gdyż w tym postępowaniu Sąd nie ocenia zasadności i trafności decyzji organu rentowego wydanej w dniu 9 czerwca 2022 r., w konsekwencji rozpoznania wniosku złożonego w dniu 15 kwietnia 2022 r. (uwaga SA - winno być: 2021 r.). Zatem Sąd Okręgowy przyjął, że w okolicznościach faktycznych sprawy wydanie orzeczenia, co do istoty sprawy okazało się bezprzedmiotowe i dlatego umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodził płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., która w złożonym zażaleniu zarzuciła mu w szczególności naruszenie przepisów postępowania, mających wpływ na wynik sprawy, tj.:

art. 355 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na umorzeniu postępowania, podczas gdy w sprawie nie wystąpiły przesłanki uprawniające do umorzenia postępowania;

art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego i uznanie przez Sąd, że:

- korekty dokumentów rozliczeniowych sporządzane były przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób chronologiczny, zaczynając od najstarszych, podczas gdy z pominiętych przez Sąd przy ocenie materiału dowodowego dokumentów odwołującej się jednoznacznie wynika, iż korekty sporządzane były całkowicie dowolnie (Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób - jak się zdaje - losowy wybierał osoby ubezpieczone, w sprawach których miał sporządzić korekty dokumentów rozliczeniowych);

- decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. odmawiająca zwrotu nadpłaty rozstrzygała w zakresie wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zwrot nadpłaty, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z treści tej decyzji jednoznacznie wynika, że decyzja ta nie dotyczy wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r.,

co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych sprawy przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia.

W związku z powyższym skarżący wniósł o:

- uchylenie postanowienia o umorzeniu postępowania w całości,

- zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

- zasądzenie obok kosztów postępowania zażaleniowego - odsetek od kosztów postępowania w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczonych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego koszty postępowania do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że w jego ocenie cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, a co najistotniejsze, treść decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 czerwca 2022 r., jednoznacznie przesądza, iż do dnia wydania przez Sąd postanowienia o umorzeniu postępowania organ nie rozpatrzył wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zwrot nadpłaty i nie wydał jakiegokolwiek decyzji rozstrzygającej ten wniosek. Zatem, w sprawie nie zaistniały jakiegokolwiek przesłanki uprawniające Sąd do umorzenia postępowania. A nadto jeżeli nawet uznać, czego oczywiście spółka nie czyni, że taka decyzja w obrocie prawnym się pojawiła, to jednak nie uwzględni ona żądania spółki, tak jak zgodnie z art. 477¹³ § 1 k.p.c. czynić to powinna.

Odwołująca między innymi wskazał, że co najmniej kilkakrotnie w toku postępowania zaznaczała, że prowadzone przez Zakład rozliczenia (sposób ich prowadzenia) nie znajdują żadnego uzasadnienia w przepisach prawnych. Spółka podkreślała, że korekty dokumentów rozliczeniowych sporządzane są przez ZUS całkowicie dowolnie, a ZUS, pomimo wielokrotnie kierowanych w jego stronę żądań spółki, nigdy nie przedstawił spółce kryterium, według którego wybierał sprawy ubezpieczonych, dla których sporządzał korekty dokumentów. Odwołująca się wyraźnie wskazywała:

- w odwołaniu - „(...), a nadto nie przedstawił uzasadnienia wyboru konkretnych dwunastu osób” (str. 6),

- w piśmie z dnia 26 listopada 2021 r. - „Organ nie wyjaśnia przy tym, czym kierował się przy wyborze dwunastu ubezpieczonych” (str. 3),

- w piśmie z dnia 16 sierpnia 2022 r. - „(...) do tego wybranych losowo, a nie w odniesieniu do spraw zakończonych prawomocnie najwcześniej” (str. 6),

a na poparcie powyższych słów odwołująca się przedstawiała zestawienia dat prawomocnych rozstrzygnięć i dat sporządzenia korekt dokumentów przez ZUS, udowadniając tym samym, że korekty nie były sporządzane chronologicznie. Pomimo tego Sąd oparł się na gołosłownym twierdzeniu Zakładu. Zdaniem skarżącego powyższe wskazuje, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy został oceniony przez Sąd co najmniej wybiórczo.

Dalej skarżący zarzucił, że wbrew twierdzeniom sądu pierwszej instancji decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. nie dotyczy wniosku płatnika z dnia 15 kwietnia 2021 r. Skarżący zarzucił, iż Sąd nie uwzględnił treści tej decyzji, bowiem ani jej sentencja, ani uzasadnienie w ogóle nie przesądzają, że dotyczy ona wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. Płatnik zaznaczył, że w treści uzasadnienia Zakład przywołuje w sposób ogólnikowy wniosek datowany na ten dzień, jednakże nie można pomijać faktu, iż obok tego wniosku przywołany jest również inny wniosek, z innej daty. Przy czym, redakcja uzasadnienia nie przesądza, że owa decyzja rozstrzyga którykolwiek z tych wniosków. Zakład stwierdza jedynie fakt, że takie wnioski zostały złożone, nie nawiązując do nich w żaden inny sposób (tak jak wymaga tego prawidłowo sporządzona decyzja). Nadto skarżący zaznaczył, że Sądowi umknęło, iż organ w pismach „uzupełniających” podaje stan konta spółki dopiero na dzień przypadający w ponad rok po dniu 15 kwietnia 2021 r., tj. na dzień 29 kwietnia 2022 r. (a nie na dzień złożenia wniosku, którego dotyczy niniejsza sprawa). Ponadto, w ocenie skarżącego, już tylko z tego względu, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie z dnia 1 grudnia 2022 r. (odpowiedź ZUS na zarządzenie Sądu) wyraźnie wskazał, że na dzień 15 kwietnia 2021 r. na koncie spółki istniała nadpłata, Sąd powinien przyjąć, że niemożliwym jest, iż decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. de facto odmawiająca zwrotu nadpłaty może dotyczyć wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r., kiedy na koncie spółki istniała nadpłata (nie sposób bowiem przyjąć, iż na koncie spółki w określonej dacie zarazem istniała nadpłata i tej nadpłaty nie było). Zatem, ZUS nie miał żadnych podstaw, aby rozstrzygając wniosek z dnia 15 kwietnia 2021 r. wydawać decyzję odmawiającą zwrotu nadpłaty, a w konsekwencji Sąd nie miał podstaw, aby przyjąć, że decyzja odmawiająca zwrotu nadpłaty dotyczy właśnie tego wniosku (skoro w tym dniu na koncie płatnika istniała nadpłata, a nie niedopłata, co ZUS wprost przyznaje).

Kontynuując skarżący podniósł, że ustawodawca w art. 477¹³ § 1 k.p.c. przewidział możliwość umorzenia postępowania prowadzonego w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, ale jedynie po wystąpieniu przesłanki - a mianowicie uwzględnienia przez ZUS żądania strony w całości lub w części. Natomiast w niniejszym postępowaniu odwołująca się żądała wydania decyzji uwzględniającej jej wniosek - zwrotu powstałej na koncie płatnika nadpłaty. Zakład, pomimo istnienia takiej nadpłaty (na co sam wyraźnie wskazuje), wydał jednak decyzję odmowną. Zatem, nie uwzględnił żądania spółki, a tylko uwzględnienie żądania przez organ rentowy uprawniało Sąd do umorzenia postępowania na powołanej podstawie.

W odpowiedzi na zażalenie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych dzieląc stanowisko Sądu Okręgowego, iż w wyniku wydania decyzji z dnia 9 czerwca 2022 r. wniosek skarżącego z dnia 15 kwietnia 2021 r. został rozpoznany. Dlatego odpadła przesłanka bezczynności organu, na którą powoływał się w sprawie płatnik.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie płatnika okazało się niezasadne.

Analiza akt sprawy i podniesione zarzuty zażalenia skłoniły Sąd Apelacyjny do uzupełnienia stanu faktycznego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Zatem, sąd odwoławczy dodatkowo ustalił:

Pismem z dnia 7 kwietnia 2022 r. płatnik wezwał organ rentowy do zwrotu nadpłaconych składek na dzień 4 kwietnia 2022 r.

dowód: pismo k. 350.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2022 r. wznowił postępowanie w sprawie zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płatnika.

dowód: postanowienie z dnia 29 kwietnia 2022 r. k. 354.

Jednocześnie pismem z tego samego dnia organ rentowy, w odpowiedzi na wnioski z dnia 15 kwietnia 2021 r. i 8 kwietnia 2022 r., poinformował płatnika, że nie stwierdził nadpłaty na jego koncie, która podlegałaby zwrotowi.

dowód: pismo z dnia 29 kwietnia 2022 r. k. 358.

W odpowiedzi płatnik wystąpił do organu o wydanie pisemnej decyzji w przedmiocie zwrotu składek.

dowód: pismo z dnia 10 maja 2022 r. k. 359.

Powyższych ustaleń Sąd Apelacyjny dokonał na podstawie dokumentów pochodzących z akta organu rentowego złożonych do sprawy VI U 1049/22, których wiarygodność nie budzi wątpliwości, bowiem zostały one sporządzone przez uprawnione podmioty – strony postępowania i w datach w nich wskazanych.

Jednocześnie sąd odwoławczy wyjaśnia, że powołując w uzasadnieniu poszczególne dokumenty pochodzące z akt organu rentowego dołączonych do sprawy VI U 1049/22 Sądu Okręgowego w Szczecinie, wskazał karty akt niniejszej sprawy, ponieważ zarządził dołączenie sporządzonych kserokopii tych dokumentów do tych akt.

Podzielając i przyjmując za własne ustalenia Sądu Okręgowego (uzupełnione o powyższe ustalenia) oraz rozważania prawne łącznie z podstawą prawną zaskarżanego orzeczenia (art. 397 § 3 w związku z art. 387 § 2¹ pkt. 1 i 2 k.p.c.) Sąd Apelacyjny uznał zażalenie za oczywiście nieuzasadnione.

Domaganie się przez skarżącego prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie równoległe z postępowaniem w sprawie VI U 1049/22 doprowadziłoby do prowadzenia dwóch postępowań w tym samym przedmiocie. Skoro ostatecznie organ rentowy wydając decyzję z dnia 9 czerwca 2022 r. orzekł w przedmiocie zarówno wniosku skarżącego z dnia 15 kwietnia 2021 r., jak i wniosku z dnia 8 kwietnia 2022 r., to aktualnie nie występuje bezczynność organu rentowego, która wymagałaby ingerencji sądu. Zatem słusznie sąd pierwszej instancji uznał, że wydanie wyroku w sprawie stało się zbędne i umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c.

Jednocześnie należy wskazać, że płatnik miał świadomość, że postępowanie z wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. zostało zawieszono postanowieniem z dnia 7 maja 2021 r. i nie zareagował w sposób przewidziany przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, które stanowiły podstawę działania organu rentowego (nie złożył zażalenia na postanowienie, jak również nie złożył wniosku o podjęcie zawieszono postępowania).

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy zwrócić uwagę, że jest on całkowicie chybiony, jeżeli uwzględni się, iż postępowania sądowe prowadzone z odwołania płatnika od decyzji ustalających podstawy wymiaru składek dla poszczególnych ubezpieczonych toczyły się przez lata, a ostatnie z nich prawomocnie zakończyły się z dniem 20 grudnia 2021 r. (w sprawie dotyczącej T. B., K. (...), T. S., D. S., P. S. (1), P. S. (2), E. S., K. S., A. C. (1), A. C. (2) i M. G.), 30 grudnia 2021 r. (E. W.). Okoliczności te wynikają z akt organu rentowego (zestawienie k. 368-371). Zaś dopiero prawomocne orzeczenia sądowe były podstawą do sporządzenia korekt przez organ rentowy.

Zupełnie dowolne jest twierdzenie skarżącego, że decyzja z dnia 9 czerwca 2022 r. nie dotyczyła wniosku z dnia 15 kwietnia 2021 r. Nie tylko decyzja powołuje ten wniosek, ale również płatnik był informowany o sposobie załatwienia tego wniosku już w piśmie organu rentowego z dnia 29 kwietnia 2022 r.

W przedstawionej sytuacji słusznie sąd pierwszej instancji uznał, że w sprawie zachodzi brak przesłanek do wydania wyroku w sprawie (wyroku, który nakładał na organ rentowy obowiązek wydania decyzji), skoro wniosek płatnika

został rozpoznany ostatecznie decyzją z dnia 9 czerwca 2022 r., a aktualnie toczy się postępowanie sądowe z odwołania złożonego przez płatnika od tej decyzji.

Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zażalenia płatnika i dlatego na podstawie art. 397 § 3 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. oddalił je w całości.

Jednocześnie wobec zasadnego wniosku organu rentowego z dnia 15 listopada 2023 r. sąd odwoławczy uzupełnił postanowienie z dnia 25 października 2023 r. o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

O kosztach postępowania zażaleniowego, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Do celowych kosztów postępowania należy, między innymi, koszt ustanowienia zastępstwa procesowego, który w sprawach o zwrot składek w kwocie 120.979 zł w postępowaniu zażaleniowym wynosi 2.700 zł zgodnie z § 10 ust. 2 pkt. 2 w związku z § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1935). Zatem, skoro oddalono zażalenie płatnika składek w całości, uznać należało, że przegrał on postępowanie w całości, a wobec tego, zasądzono od płatnika na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w kwocie wyżej wskazanej.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 108 w związku z art. 351 § 1 i 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia z dnia 4 grudnia 2023 r., przy tym porządkując treść postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 października 2023 r. Jednocześnie od dnia 1 lipca 2023 r. Sąd ma obowiązek orzekać z urzędu o odsetkach należnych stronie wygrywającej od przyznanych kosztów na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Uwzględniając powyższe ustalenia i rozważania Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia z dnia 25 października 2023 r., łącznie z uzupełnieniem jego treści postanowieniem z dnia 4 grudnia 2023 r.

sędzia Urszula Iwanowska